

μα μὴν ἀκουσθεῖ ναμιά φωνή ἀπὸ τὰ κατὰβαθα τοῦ τάφου καὶ διαλαλήσει τὸ μεγάλο μυστικό μου, ποῦ μονάχα Κείνος τᾶκουσε γιὰ νὰ τὸ τραβήξει μαζί του σὸν τάφο καὶ σὲ κανένανε νὰ μὴ τὸ ξαναπεῖ.

—Φεύγουμε;
—Φεύγουμε!

Καὶ φύγαμε κ' οἱ δυὸ φχαριστημένοι. Ἐκείνη, γιὰτ' εἶδε τὸν τάφο τοῦ ποιητῆ της· ἐγώ, γιὰτὶ ὁ τάφος κρατήσε τὸ μυστικό.

Υστερ' ἀπὸ μῆνες, προχτές, ἕνα δειλινὸ χυνοπαρωιάτικο, συγκεφασμένο καὶ μελαχολικό, τράβηξα μοναχός μου στὶς λιτὲς καὶ στὰ κυπαρίσσια. Ἀδτήνα τὴ φορὰ ἡ ζωὴ μου ἔλειπε ἀπὸ τὸ πλάϊ μου καὶ τὰ κυπαρίσσια δλόμαυρα κ' οἱ λιτὲς μαυροπράσινες ἐρηγχαν δάκρυα τὶς σταλαματιῆς τἀπόβροχου κ' ἔκλαιγαν κι αὐτὲς τὴ μοναξιὰ μου.

Τότες, ἔτσι καθὼς ἤμουνα, δίχως τὴ ζωὴ πλάϊ μου καὶ μὲ τὸ θάνατο ἀπλωμένο στὴν ψυχὴ μου, εἶδα τὸ νεκρόταπειο, ποῦ δὲν τὸ εἶχα δεῖ τὴν πρώτη φορὰ, κ' εἶδα τὸν τάφο τοῦ φίλου μου, ὅχι κείνον ποῦ εἶδαμε τὴν ἄλληνα φορὰ μαζί, μὰ τὸν καινούριο, ποῦ τότε στέλωσε κεί περιήφανο καὶ φαρταχιερὸ, πάντου οὐ μάρμαρο δόκιμο, τῆς ἁμοιῆς μάννας ὁ πόνος καὶ ποῦ τώρα μοναχός μου τὸν ἔβλεπα.

Κάθησα σὲ πρῶτο ἄντικροντοῦ τάφου καὶ τὶνε κοίταξα. Ποῦ κὴ ποῦ σήμουνα τὰ μάτια μου ἀμυγλώτερι καὶ κοίταξα τὰ σῦνεφα ποῦ στεφάνωναν τὸν Ὑμηττό, κοίταξα καὶ τὸ φεγγάρι ποῦ βιαζότανε νὰ βεῖ προ βασιλέρι ὁ γῆλιος καὶ νὰ μορφήρει τὴ σφηνεριά.

Καλοδουλεμένο τὸ μάρμαρο. Ὁ τεχνίτης ἀγωνίστηκε νὰ τοῦ φουσήσει κάποια πνοὴ ζωῆς, πάσμισε κἀκεῖ νὰ συμβολίσει, κἀκεῖ νὰ δείξει μὲ τὴν τέχνη του.

Μὴ τίποτα δὲ μπόρεσε νὰ καταφέρει. Ὅλη τὴ τέχνη του τὴ διαλεκτὴ τὶνε σκεπάζει τὸ πίσω μέρος τοῦ μαρμάρου μὲ τὰ χρυσὰ του τὰ γράμματα:

Ἐπιτομὴ τοῦ ποιητῆ. Ἐπειτα πότε γεννήθηκε καὶ ποῦ ἀπόθανε. Ἀπὸ κἀπου τὰ ἔργα του. Καὶ τελευταῖα τρεῖς στίχοι κολοκύριαστοι ἀπὸ τὸ «Λαχτελίδι τῆς μάννας.»

Κι ὅλα γραμμένα στὴν Ἐθνικὴ μας γλῶσσα, στὴ Δημοτικὴ, γιὰ κείνη ποῦ ἀγωνίστηκε σ' ὅλη τὴ ζωὴ του ὁ ποιητὴς καὶ ποῦ γιὰ δαύτην ἀγωνίζεται ἀκόμα καὶ μέσ' ἀπ' τὸν τάφο του. Κι αὐτὸ εἶναι τὸ

βλέπουμε. Μᾶζι φαίνονται πὼς ἀκούαμε θρήνους καὶ φωνὰς παραπονετικές, μᾶς φαίνονται, πὼς ἔπεφταν τ' ἀστέρια ἔπὸ τὸν οὐρανὸ καὶ σβύνανε. Τὸ φεγγάρι, ὅσο πήγαίνα, κοκκίνιζε πλιότερο καὶ κατὰ τὸ πέλαο κουνιούνταν κἀκεῖ ἀποησικίς, σὰ νὰ κουνιούνταν ζωτικὰ.

Ἀφτὴ ἡ τρομάρα, ἀφτὸς ὁ ἀγῶνας βίασταξε ἴσια μὲ τὰ μεσάνυχτα ὡς ποῦ λάλησε ὁ πατεῖνος· ὡς ἐκείνην τὴν ὥρα κανεὶς μᾶς δὲν ἔκλεισε μάτι.

Μὰ σὰ λάλησε ὁ πετεινὸς μεσάνυχτα, ὅλα τότες ἀρχίσανε νὰ ἠμερέδρουνε· μῆτε οἱ θρῆνοι ἀκούουνταν πιά, μῆτε τ' ἀστέρια πέφτανε. Τὸ φεγγάρι ἔγινε πάλι χρυσόφωτο κ' οἱ ἀποησικίς τοῦ πελάου βυθιστήκανε στῆς θάλασσας τὰ βάθια. Τότε δὰ κ' ἐμεῖς μπορέσαμε νὰ κλεισοῦμε μάτι.

Τὸ πρωὶ— ἂ κείνο τὸ κακορίζικο τὸ πρωὶ ποῖδες θὰ τὸ λησμονήσει!—ἀπ' τὴν ἀδγιτῶσα μαζεφτήκαμε ὅλοι μᾶς κἀτου ἀπ' τὸ ἴδιο τὸ σαρδάκι καὶ ρωτούσαμε ἕνας τὸν ἄλλον· κανεὶς δὲν ἔξερε τί ἀπόγινε. Μὰ σὲ λίγο νὰ κ' ἔρχετ' ἐκεῖ ὁ Μῆτρος ὁ Καζίλης.

—Τὶ κάνατε μωρέ; τότε ρωτήσαμε ὅλοι μ' ἕνα στόμα.
—Κακὰ καὶ ψυχρά! μᾶς λέει.
—Λέγε, μωρέ, νὰ δλοῦμε.
—Ἐγώ, παιδιὰ, σὰν τὸ 'δα ν' ἀνεβαίνει ἀπ' τὸν ποταμὸ ἀψηλὸ κι ἀσπροντυμένο μὲ μάτια φεγγούμενα, μ' ἔπιασε τρεμούλα, καὶ δίχως νὰ τερᾶξω πῶς γιὰ τίποτες τὸ ἔβαλα στὰ πόδια.
—Κι ὁ Ἀντριός;

μεγαλύτερο σπολίδι τοῦ λευκοῦ μνημάτου του. Ἡ ζωηρὴ του γλῶσσα, ποῦ δὲν ἀποκόπησε ἴσα μὲ σήμερα κανένα ἄλλο μνημα κεί μέσα, πλοῦσιο γιὰ φτώχῳ, νὰ τὶνε μιλήσει.

Οἱ στίχοι ποῦναι σιαλομένοι σὲ μάρμαρο καὶ ποῦ τοὺς διάλεξε μιὰ ποιητικὰ ψυχὴ ποῦ γενναίε τὸ τραγοῦδι καὶ ποῦ μὲ δαῦτο θρέφεται, συμβολίζουνε περιήφανια τὸν τρανὸ πόθο καὶ τὸ μικρὸ παράπονο τοῦ λιγὸζωου ποιητῆ.

«Πᾶσι! Ὁ πόθος ποῦχα μοῦ τὴν πῆρε τὴ ζωὴ μου· Ἐπάρωσε τὸ γαῖμα μου μέσα στὶς φλέβες.
«Ἀχ τὴν ἀπάτητη κορφή δὲ θὰ τὴ φτάσω».

Λιγύσανε τὰ γονατὰ μου, σὰν τοὺς διάβασα, καὶ δάκρυσα. Τὴν ἀπάτητη κορφή τῆς Τέχνης ζήτησε ὁ ποιητὴς, μὰ ἡ μοῖρα ἡ κακιά τοῦ ἀνίκουσε τὸ δρόμο του καὶ δὲν τὸν ἄφησε νὰ τὴν ἀνεβεῖ. Τὴν ἀπάτητη κορφή τῆς Ἀγάπης ζήτησα κ' ἐγὼ κ' ἡ μοῖρα μὲ τὴν ἴδια ἀσπλαχνιὰ μὲ πολεμήσε.

ΔΗΜΟΣ ΝΗΣΙΩΤΗΣ.

ΕΥΡΙΠΙΔΗ

ΜΗΔΕΙΑ

Ποιητικὴ μετάφραση ΓΙΑΝΝΗ ΠΕΡΓΙΑΔΗ
ΤΟΥ «ΝΟΥΜΑ»

ΠΡΟΣΩΠΑ

- Η ΝΕΝΝΑ τῆς Μήδειας
- Ο ΠΑΙΔΑΓΩΓΟΣ τῶν παιδιῶν τῆς Μήδειας καὶ τοῦ Ἰάσονα
- Η ΜΗΔΕΙΑ ἡ πρώτη γυναίκα τοῦ Ἰάσονα
- Ο ΚΡΕΟΝΤΑΣ ὁ βασιλεὺς τῆς Κόριθος
- Ο ΙΑΣΟΝΑΣ ὁ γαμπρὸς τοῦ Κρέοντα, διπλοπαντρεμένος.
- Ο ΑΙΓΕΑΣ ὁ βασιλεὺς τῆς Ἀθήνας
- ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ τῆς Μήδειας
- Ο ΧΟΡΟΣ ἀπὸ γυναῖκες Κοριθιανές
- Γίνεται στὴν Κόριθο—

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ

ΣΚΗΝΗ ΠΡΩΤΗ

ΝΕΝΝΑ:

Εἶθε τὸ σκάφος τῆς Ἀργῶς γιὰ τὴν Κολχίδα
Νὰ μὴν περνοῦσε φτερωτὸ τὶς Συμπληγάδες

—Δὲ μοῦ μείνει καιρὸς ἀπ' τὴν τρομάρα νὰ σκεφθῶ καὶ γιὰ κείνονε. Φέβγοντας μοῦ φαίνονται, πὼς ἀκούω πίσω μου κλάματα, φωνὰς ποῖδες ἔρεε:

—Δὲν πᾶτε, βρε παιδιά, μερικὸι νὰ δῆτε τί ἀπόγινε; ψυχρὸ θὰ κάμετε· εἶπε ὁ γέρο-Τσαλῆς.

«Ὁ τὸ ξαναμῶραμα· καὶ ποανοῦ τοῦ βαστοῦσε νὰ κάνει τέτοια δοκιμὴ ὕστερ' ὅπ' ὅσα ἄκουσε; ἐκεῖ ποῦ ὅλοι στακόμασαν ἀπορεμένοι, νὰ καὶ βλέπομε τὸν Ἀντριά νὰ βγαίνει μέσ' ἀπ' τὸν καλαμιῶνα· ἔρχούντανε βιαστικὰ πρὸς τὸ μέρος μας, ζεπόλυτος, ξεμᾶλλητος, μὲ ροῦχα κουρελιασμένα.

Σὰν ἤρθε κοντὰ μᾶς ὅλους μᾶς ἔπιασε φρικτὴ στὴν ὄψη του· τὸ πρόσωπό του εἶταν κίτρινο σὰ θειάφι καὶ τὰ μάτια του ἀλλιώτικα γουρλωμένα. Καὶ ρέκαζε βραχνὰ βραχνὰ.

—Αἴ, αἴ! κείνο ποῦ 'θελε τὸ 'καμε πιά. Πᾶσι, μού· κλεψὲ τὸ νοῦ μου. Χαρήτε τώρα σεις, χαρήτε!

«Ὅλοι κοιταχτήκαμε μ' ἕνα μυστικὸ φόβο καὶ μ' ἕνα φανερὸ πόνο γιὰ τὸ πάθημα τοῦ δύστουχου τοῦ πᾶλληκαριού. Αἴ καημένε Ἀντριά! τί 'ναι, λέω, κι ὁ ἄθρωπος!

—Εἶμαι καταραμένος! Εἶμαι καταραμένος! φώναξε μ' ὄλη του τὴ δύναμη καὶ κάμνοντας πὼς χλιμηντράει τ' ἄλογο τρέθηκε κατὰ τὸ λόφο μὲ πηλάλα.

Ἀπὸ κείνη τὴ μέρα πιά δὲν ξαναφάνηκε, δὲν ξανακούστηκε τὸ φῶτασμα.

Μὰ τὸ παλληκᾶρι λίγο λίγο ἀπομωράθηκε· ἔχασε τὰ πάντα ὁ νοῦ του· εἶν' ὀλοσκότεινος καὶ τὴν ὥρα ζεῖ σὰ ζῶο, ἢ κἀλλιο νὰ ποῦμε σὰ ζῶζυτο. Κουβαλεῖ νερὸ στὰ σπῖτια καὶ τοῦ δίνουνε ἀπὸ κανὰ κομμάτι ψωμί νὰ μὴν πεθάνε: τῆς πείνας.

ΜΕΝΟΣ ΦΙΛΗΝΤΑΣ

Τὶς μαῦρες, μῆτε 'στοῦ Πηλίου ποτὲ τοὺς λόγγους
Κομμένο πεῦκο νάπειρε, μῆδὲ τὰ χέρια
Ἡρώων ἀντρῶν μὲ τὰ κουπιὰ νάχε ἀρματώσει,
Τολόγγουσο τὸ δέρας στὸν Πέλια νὰ φέρουνε:
Δὲ θάπλεε κ' ἡ κυρὰ μου ἡ Μήδεια γιὰ τοὺς πύργους
Τῆς Ἰολκὸς ξελλογιασμένη ἀπ' τὴν ἀγάπη
Τοῦ Ἰάσονα καὶ μῆτε τοῦ Πέλια τὶς κόριες
Φόνισσες τοῦ πατέρα τους θε νάχε κἀνη,
Κ' ἔτσι νάρθη στὴν Κόριθο νὰ μείνη μ' ἀντρα
Καὶ μὲ παιδιὰ, χωρὶς ἐδῶ κανεὶς νὰ νοιώσει
Πὼς ἔφυγε, στὸ κάθε τι νὰ εὐχαριστήσῃ
Τὸν Ἰάσονα· γιὰτὶ δὲν εἶνε ἄλλο σωτήριο
Τοῦ ἀντρὸς ἡ γυναίκα· ἂν δὲ διπλογονιμῆσει.
Μὰ ὄχτροι τῆς τὴν καὶ μαρᾶζι, δτι ἀγαποῦσε
Γιατὶ ὁ Ἰάσοντας, προδότης τῶν παιδιῶν του
Καὶ τῆς Κυρᾶς μου, ζῆ μὲ τὴ Βασίλοπούλα
Γαμπρὸς τοῦ Κρέοντα τοῦ Βασιλεῖ τῆς χώρας·
Κ' ἡ μαζύη τὴν ἡ Μήδεια καταφρονεμένη
Μαρτύρεται τοὺς ὄρκους του καὶ τὰ σημάδια,
Τῆς πίστης τῆς ὑπέρτατης, τοῦ ἀναθυμῆζει,
Καὶ τοὺς θεοὺς καλεῖ νὰ ἴδουν, πὼς τὴν πλερώνει.
Καὶ νηστικὴ, μὲ τὸ κορμὶ τῆς ὄφνημένο
Στοὺς πόνους τῆς, παντοτεινὰ στὰ δάκρυα λυόνει,
Κι ἀδικημένη ἀπὸ τὸν ἀντρα οὔτε σηκόνει
Τὸ μάτι, οὔτε ἀπ' τὴ γῆ τὸ πρόσωπό της·
Μὰ οὐδὲ τῶν φίλων μὲν δρομήνια ἀκούει, σὰν βράχος
Ἢ σὰν τοῦ πέλαου τρικυμῶν· ἔξὸν μονάχη
Κάποτε ἂν μείνη τὸν κατάλευκο λαϊκὸ τῆς
Σὰν πισωστρέψει, τρισκαγάπητο πατέρα
Θρῆνει καὶ τὴν πατρίδα καὶ τὸ σπῖτι· ἡ ἴδια
Ποῦ ἐπρόδοσε, γιὰ νὰ μισέψῃ μὲ τὸν ἀντρα
Ποῦ τότε τὴν ἀτίμασε κ' ἡ σφερατὴ τῆς
Τὴν χμοίρη τὴν ἔμαθε πὼσο καλὸ εἶνε
Τὴν πατρικὴ τοῦ γῆ κανεὶς νὰ μὴν ἀφίρη·
Καὶ τὰ παιδιὰ τῆς μισεῖ, καὶ νὰν τὰ βλέπῃ
Δὲν τὴν εὐφραίνει καὶ φοβοῦμαι μῆπως βάλῃ
Στὸ νοῦ τῆς νέο κακὸ· γιὰτ' εἶνε πεισματάρια
Κι οὔτε θὰν τὸ χωνέψῃ νὰν τὴ βρασανίζου.
Καλὰ τὴν ξέρω· καὶ φοβοῦμαι στὸ παλάτι
Σιγὰ μὴν κρυφομπῆ στρωμένη ὁπου εἶν' ἡ κλίνη,
Βυθίσῃ κορτερὸ μαχαιρὶ στὴν καρδιά τους
Καὶ Βασίλειζ καὶ νόγχυμπρο μὲ μῆς σκοτώσει
Κ' ὕστερις τρισχειρότερο κακὸ μὴν πάθῃ,
Γιατ' εἶνε τρομερὸ· κι ὅποιος μ' αὐτὴ τὰ βάζει
Δὲν παίρνει βεβαία εὐκόλα στεφάνι νίκης...
Νά, τὰ παιδιὰ τῆς· ἔρχονται ἀπ' τὸ παιγνιδάκι
Τῶν κρίκων, ἀνυπόνοιαστα γιὰ τὴν μητέρα,
Τὶ ἡ παιδικὴ ψυχὴ νὰ θλιβεται δὲ στέργει...

ΣΚΗΝΗ ΔΕΥΤΕΡΗ

ΠΑΙΔΑΓΩΓΟΣ:
Θρήμμα παλιὸ τοῦ σπιτικοῦ τῆς Δέσποινας μου,
Γιατὶ ἔτσι στὶς ἀυλόθυρες ἐμπρὸς μονάχη
Ἐχει σταθῆ καὶ κρυφοκλαῖς κάποια σου πάθη;
Πὼς μένε: τότε ἡ Μήδεια χωρὶς ἑσένα;

ΝΕΝΝΑ:
Τῶν παιδιῶν τοῦ Ἰάσονα παιδαγωγὸ εσθάσμιε,
Στοὺς δούλους τοὺς πιστοὺς, κακὸ σὰν πάθουν
Τάφεντικὰ τους, σφορ' ἄλλη τόση πέφτει
Καὶ γγίζει τὴν καρδιά τους: Τόση θλίψη ἔχω,
Ποῦ ἐδῶ ἕνας πόθος μ' ἔφερε νὰ εἰπῶ μονάχη
Στὰ οὐράνια καὶ στὴ γῆ τὶς σφορὰς τῆς Μήδειας.

ΠΑΙΔΑΓΩΓΟΣ:
Δὲν ἔπαψε τοὺς θρήνους τῆς ἀκόμα ἡ ἔρημη;
ΝΕΝΝΑ:
Τὶ λές; ἀρχὴ εἶναι τοῦ κακοῦ κ' ἡ μέση ἀκόμα...

ΠΑΙΔΑΓΩΓΟΣ:
«Ὁ τὴ λωλή!—σὲ ἀφεντικ' ἂν τακιδάξει ἡ λέξη—
Δὲν ξέρει οὔτ' ἐν' ἀπ' τὰ δεινὰ, ποῦ τὴν προσμένουν!

NENNA:
 Τί τρέχει, γέροντα; μή μου τάρνιεσαι, είπές μου.
ΠΑΙΔΑΓΩΓΟΣ:
 "Α τίποτες, μετάνιωσα κι αυτά που σουίπα
NENNA:
 Να χαρής ό,τι αγαπήσες, σε μιιά σύνδουλή σου
 "Όλα είπές τα' λέξη εγώ δε θα βγάλω άν πρέπει.
ΠΑΙΔΑΓΩΓΟΣ:
 Πλάϊ στής Πειρήνης τ'άγιο το νερό που παίζουν
 Καθήμενοι οι γέροντοι τους πεσοούς, άν ήρθα
 Χωρίς να δείχνουμαι άκουσα κάποιον να λέη
 Πώς τ'όχι ο Κρέντας ο Βασιλέας τής χώρας
 Στο νού' του βέλλη από την Κόριθο να διώξη
 Τα παιδικά έτούτα με τή μάνα τους, δεν ξέρω
 Σωστός άν είν' ο λόγος, κ' είθε να μην είνε.
NENNA:
 Κι άν με τή μάνα ο Ίάσονας καλὰ δεν τάχει
 Θέ ναν το ανάδεχτῆ να πάθουν τα παιδικά του;
ΠΑΙΔΑΓΩΓΟΣ:
 Του πρώτου γάμου οι συγγενείς τους νέους δε φτάνουν
 Κ' εκείνος πλιό δεν άγκαπάει το σπιτικό του.
NENNA:
 Χαθήκαμε λοιπόν, άν στο κακό το πρώτο
 Καινούργιο μας έρθῆ, πριν το παλιό περάση!
ΠΑΙΔΑΓΩΓΟΣ:
 Μα όπως κι άν είνε πρόσεχε, μή σου ξεφύγη
 Λόγος κ' έτο' η Κυρά πριν του κειρού το μάθη.
NENNA:
 Παιδικά μου, άκούτε τί σκληρό έχετε πατέρα;
 Κακό ές μήν τον εύρη, γι' είν' ο άφεντικός μου...
 Μα έλα που δείχεται σκληρός στους έδικούς του!
ΠΑΙΔΑΓΩΓΟΣ:
 Και ποιός δεν είνε τέτοιος; Τόρα το μαθαίνεις,
 Που τα παδικά ο γονής για μιιά γυναίκα σπαρώχει,
 Πώς πλιότερ' ο καθένας άπ' τον άλλο να άγκαπάει
 Τόν έαυτό του είτε με δικιο είτε από συμφέρο;
NENNA:
 Τρέξτε, παιδικά, στο σπίτι το καλό σας θέλω.
 Και κρύψ' τα έσο όσο δύνασαι, μην τα ζυγώνης
 Στη μάνα τῆ βαρύνουμη' γιατί την είδα
 Πριν, μάτι άγριεμένο ναν τους ρίχνη, κ'ετι
 Κακό άν ν'άμελλε να κάνη' και το ξέρω:
 Θανάψη η όργῆ της τόρα, άν τ'άστροπελέκι,
 Και δε θα ξεθυμάνη, άι δε χτυπήση κάποιον.
 Μα είθε σ' όχτρούς να πέτη κι όχι σε δικούς μας.

ΣΚΗΝΗ ΤΡΙΤΗ

ΜΗΔΕΙΑ: (χωρίς να φαίνεται).
 "Ωμίνα η δύστυχη κ' η μαύρη από τους πόνοους.
 "Ωμίνα ώμέ! τήν ώρα έτούτη ές άποθάνω!
NENNA:
 Νά, ό,τι σας είπα πριν, παιδικά μου άγαπημένα.
 Βρυοκαρδίζε: η μάνα σας, πληθαίνει η όργῆ της.
 Τρέξτε το γληγορότερο στο σπίτι μέσα.
 Καθόλου μη αντίκρύσετε το ανάβλαμμά της,
 Μήτε μπροστά της νάρθετε, μόν' φυλαχτήτε
 'Απ' το σκληρό το φυσικό και τ'άγριο πάθος
 'Αλαλιχομένης φρένας.
 Τρεχάτε, τόρα, γλήγορις έμπάτε μέσα.
 Και καταφάνερό είν' άπ' τήν άρχῆ, το νεφος
 Τῆς συμφορας άπλώνοντας, πώς θα ξεσπάση
 Με τήν πλιό δυνατή του όρμη... Ποιός ξέρει τόρα,
 Που οι συμφορές τῆ δάγκασαν το τι θα κάνη
 Δυσκολοήμερευτη η άψίθυμη ψυχή της!
 (Παιδαγωγός και παιδικά φεύγουν)
ΜΗΔΕΙΑ: (χωρίς να φαίνεται)
 "Ωμίνα η μαύρη τί έπαθα! Κακά μεγάλα
 "Έπαθ' αξιοθρήνητα! Καταραμένα
 Παιδικά μητέρας τρομερῆς, με τον πατέρα
 Τόρα χαθήτε! άπ' όλο σας λόθρ' ές μή μείνη!
NENNA: (μόνη της).
 "Ωμίνα, ώμίνα ώμέ η δυστυχημένη!
 Μα τα παιδικά σου τί φταίνε άν ο πατέρας

Σ' άδικήσε; Γιατί ναν τα μισῆς; "Ωμίνα,
 Μην πάθετε κακό, παιδικά μου, πόσο τρέμω.
 Γιατ' είνε τρομεροί οι θυμοί των Βασιλειάδων.
 Δύσκολο οι μάνητές τους κάπως παραγαλιάζουν,
 Τι άργά και που ύπακουν και πλιό συχνά διατάζουν.
 Κάλλιο, θαρρώ, να μάθη ο άνθρωπος στα μέτρα
 Κ' εγώ είθε ως τα βαθύα γράματ' άν θα φτάσω,
 Να ζήσω άν όχι άρχοντικά μ' άσφαλισμένα.
 Γιατί τῆ μετριότητα μόνο άν προφέρες
 Μια λέξη λες σεμόνατη, κι άν σῆ ζωή σου
 Τῆ μεταχειριστής μεγάλη ώφέλεια θάχης.
 'Ανώφελά είνε τα πολλά για τους ανθρώπους.
 Τις πλιό πολλές φορές άν ο θεός θυμώσει
 Πλιότερες συμφορές μέσ' στα παλάτια ρίχνει.

ΣΚΗΝΗ ΤΕΤΑΡΤΗ

(Έρχομός του χορού)

ΧΟΡΟΣ:
 "Άκουσα τα ξεφώνητ' άκουσα το βόγγο
 Τῆς δύστυχης Κολχιδιανῆς που άκούμα παραδέχεται.
 Κελῆ γερύτισα, για πές μου τί έχουν πάθη.
 Γιατί άκουσα το άλαλητό στο δίποτό μου σπίτι
 Κ' εγώ στις συμφορές του σπιτικού τους διόλου
 Δέ χίρουμεαι το συμπονώ άν έδικό μου.
NENNA:
 Πάει και πάει το σπιτικό, λόθρα έγίνανε όλα.
 Τόν Ίάσονα είδεν η Βασιλοπούλα
 Κ' η κυρά μου χάνεται σπίτι σφαλισμένη,
 Κι ούτ' ένα παρήγορο λόγο οι έδικοί της
 Δέχεται ναν τῆς είπούν' δεν άκούει κανέναν

ΜΗΔΕΙΑ: (Χωρίς να φαίνεται)
 "Ωμέ, στην κεφαλή μου ές πέρη, άστροπελέκι.
 Τι όρελος έχω πλιά να ζω; "Ωμέ, ώμίνα
 Μιάν ώρ' ές έρθῆ άρχήτης ο θάνατός μου,
 Τῆ μαύρη έτούτη μου ζωή να καταλύσω!
ΧΟΡΟΣ:
 "Άκουσε, Δία και Γῆ και Φῶς
 Ποιό άλαλητό η δυστυχημένη
 Γυναίκα ξεφωνίζει;
 Τέλος γιατί ένας πόθος σου, που δεν μπορείς στην κλίνη
 Του άντρός σου να ζυγώσης,
 'Αστόχαστη, το θάνατό σου να ταχύνη;
 Μην τον παρακαλεις το θάνατο καθόλου.
 Κι άν τόν' άλλη τιμάει γυναίκα ο σύντροφός σου
 Μ' έτούτον τήν τα βάζεις;
 'Ο Δίας θάνε ο έδικιότης και βοηθός σου.
 Μῆ θλίβεσαι τόσο πολύ κι άνιστενάζεις,
 Θρηνώντας τον καλό σου.
ΜΗΔΕΙΑ: (χωρίς να φαίνεται)
 "Ω μεγάλη Θεμιδα, ω 'Αρτέμιδα σεβάσιμα,
 Τα όσα παθαίνω βλέπετε, με τόσους όρκους
 'Αν κ' έδεσα τον άντρα τον καταραμένο;
 Είθε κι αύτόνε και τῆ νύφη του μιιά μέρα
 Μ' όλο το σπίτι τους να ιδω να γίνουν τάχατῆ,
 Πρώτο: γιατί έτολμήσανε να μ' άδικήσουν!...
 Πατέρα μου, πατέρα μου, μακριά σας τόσο
 Που έμισεφα σκοτόνοντας τον άδελφό μου.
NENNA:
 "Άκούτε τί λογῆς λεί: λόγια και πώς κρίζει
 Τῆ Θεμιδα τήν προσευχήτρα και τον Δία,
 Που φυλακα των όρκων τον πιστεύουμε όλοι;
 Σας λέω λοιπόν, μικρό κακό δε θάν μ'παρέση
 Τήν τύση τῆς κυρας μου όργῆ να παραγαλιάση
 'Αντιστροφή. **ΧΟΡΟΣ:**
 Πως στην όψη μας έμπρός
 Θα μπορέσουμε νάρθη
 Λόγια όρμήνειας να δεχτή,
 Κάθε παραλογοισμός
 Και βαρύκαρδος θυμός
 'Απ' το νού της να σβυστή;

"Έτσι πρόθυμος στους φίλους ν'άμαστε παντοεινά.
 Κάνε μας τῆ χάρη κι άμα και προσκάλεσ' την νάρθη:
 Πές της, πώς τήν περιμένουν στην αύλή ναν της είπούν
 Κάποιες, που τήν αγαπούν.
 Τρέχα, πρόλαβε πριν βλάψη μέσα εκεί τα δυό παιδικά
 Γιατ' η λύπη της πληθαίνει, καθώς βλέπω, όρμητικῆ.
NENNA:
 Πηγάζω μ' φοβοῦμαι, πώς δε θάν μπορέσω
 Να καταφέρω τήν Κυρά μου, πρόθυμη όμως
 Για χάρη της τον κόπο έτούτονε θα κάνω.
 "Αν και με βλέμα λείανικς μάνας άγριεμένη
 Χύνεται σ' όποια δούλα πάει ναν τῆς μιλήση—
 (Φεύγοντας μονολογεί)
 "Όποιος για τους παλαιούς λείει, πώς όλωσδιόλου
 'Αμάθητ' είτανε κι άπλοι, δεν κάνει λάθος.
 Γιατί ενθ' έσυνθέσανε για όλες τις χαρές τους
 Για κάθε τους πανήγορη και φαγοπότι
 Γλυκόχη τραγουδάκια τῆ ζωῆ που εύφραίνουν,
 Κάνενας όμως άπ' αύτους τ'άφρονισμένα
 Πάθη δεν έσκέφτηκε πώς να παραγαλιάζη
 Με μουσική και με πολύχορδα τραγούδια,
 Τα πάθη, που με μαύρες συμφορές και φόνους
 Συθέμελα έρείπονουνε σπιτικά και σπιτικά.
 Μ' όλο που ώφέλεια των ανθρώπων είνε μόνον
 'Έκείνα να ήμερόνουν με τερπνά τραγούδια:
 Γιατί όπου ολοχαρούμενα στρώνουνε τραπέζια
 Του κάκου λέω δεν π'αν τόπο ψηλά οι φωνές μας.
 Το φαγοπότι είνε άρεστό θνητούς να εύφρανη...
 (φεύγει)

Πιστροφή. ΧΟΡΟΣ:
 Τον πολυστέναχτο άκουσα του θρήνου άλλοκλαγμό:
 Με βογγητά στριγγόφωνα βαρειανηθετῆ
 Τόν άπιστο τον άντρα της το δίπολοπντρεμένο.
 Κι άδικημένη προσκαλει βοηθό της τήν όρκική
 Τῆ Θεμιδα, τῆ σύνεδρη του Δία,
 Στάντικρυνο άκρογάκι τῆς 'Ελλάδας
 'Εκείνη που τήν έφερε μιιά νύχτ' άπ' το άρμυρό
 Κι άπέραντο περνώντῆς την του 'Ελλάσποντου στενό!

ΣΚΗΝΗ ΠΕΜΤΗ

ΜΗΔΕΙΑ:
 Κοριθιανές γυναίκες άπ' το σπίτι έβγήκα
 Μῆ με κατηγορήσετε: πολλούς για σ' είπαν
 Περήφανους, στον τόπο τους μακρῆ' άπ' τα μάτια
 Του κόσμου γιατί έζούσαν, και στην ξενιτει' άλλους.
 Κι άλλους κακωνομάτισαν κι όνοους τους είπαν,
 Που άθόρυβα έπενούσανε. Δικαιοσύνη
 Στα μάτια δεν ύπαρχει εκείνων, που άπ' τήν όψη
 Μονάχα κρίνουν, πριν βαθειά κολογωνίσουν
 Τήν καρδιά, κ' έτσι μισούν χωρίς ν'άδικηθούνε.
 Με τον τόπ' ο ξένος πρέπει άμέσως να τειριάξη
 Μηδέ παινεύω εκείνον τον τραχῆ πολίτη,
 Που φανισαμένος τους πατριώτες του πικραίνει.
 Μα η τορινή μου η σφοδρά η άνέλπιστη χτυπώντας
 Μου έρείπωσε όλα τῆ ζωῆ με τις χαρές της
 Κι άφρανισμένη νάποθάνω πρέπει, άγαπητής μου.
 Γιατ' η χαρά κ' η άπαντοχή μου εκείνος, ξέρω
 Καλά, πώς ο χειρότερος έδείχτηκε άντρας...
 'Απ' όλα, που έχουνε ψυχή και σκέψη, πλάσμα
 Πλιό δύστυχο δεν είνε άπ' τις γυναίκες άλλο.
 Γιατί άκριδοπληρόνοντας πρέπει ν'άγοράζουν
 "Όχι άντρα μόνο, αλλά και κύριο του κορμιού του;
 —Και τοῦτο είνε χειρότερο κακό άπ' το πρώτο—
 Μα ο πλιό μεγάλος κίντυνος είνε άν θα πετύχη
 Καλόγνωμο η σκληρό' γιατί τις γυναίκες
 Οι χωρισμοί δεν καλονοματίζουνε, ούτε
 Τον άντρα της μπορεί ν'άπαρνηθῆ γυναίκα.
 Και στῆς καινούργιας της ζωῆς τις νέες συνήθειες
 Και τους τρόπους μάντισσε πρέπει έτούτη νανε.
 Γιατί από πριν δεν έμαθε τί άντρα θα πάρη!

Κι αν τα πήμε σύμφωνα καλά κ' οι άντρες
Μαζί μας ζούν, μη φέροντας με βία το βάρος
Της παντρειάς κ' είναι η ζωή μας ζηλευμένη
Είδεμ' άλλι' ε' θάνατος· γιατί' οι άντρες άμα
Στενοκαρδίζουν μέσ' στο σπίτι, με τους φίλους
"Η με τους συνομιλητικούς τ'ό γίγνουε δέξω
Μά έμεις τ'ά μάτια ρίχνουμε σ'ε μι' ψυχούλα...
Και, λέν, άσφαλισμένα στο σπίτι: έμεις, πώς ζούμε,
Στο πόλεμο ενθ' εκείνοι: κονταροχτυπιούνται.
Κι όμως άσκερτα μιλούν· γιατί κάλλιο τόχω
Νά έστέκωμουν τρεις φορές πίσω άπ' την άσπίδα
Πάρα μι' φορέ' να έγεννούσα!... Μά δέν πάνε
Τά λόγια έτούτα ούτε σ'ε σ'ε κι ούτε σ'ε μένα:
Γιατί έσεις έχετε παντρίδα, σπίτι, φίλες
Και πρόσχαρη ζωή περι'άτ'· έγω όμως έρημη
Χωρίς παντρίδ' άπό τον άντρα μου άσημνή,
Μακρυ' άπ' τον ξένον τόπο μου άρπαγμένη, δίχως
Μητέρα, δίχως άδελφ' και συγγενή κανένα
Στην τσινική μου συμφορέ' παρηγορι' μου.
Μιά χάρη μόνο σ'ε ζητώ: αν πετύχω τρόπον
"Η τήνασάμ να έκδικηθώ για' εσα' παλιόν
Τον άντρα μου κ' εκείνον, που θυγατέρα
Γυναίκα τούδωκε, κ' εκείνη που τον πήρε,
Σεις να μη μιλήσετε· γιατί, σ'ε ελα τ'άλλα,
Περίφοβη κι' άδύναμη' η γυναίκα έπλάστη
Και μόνο νάντιξη τ'ο σπαθί τρομάζει·
Μ' αν τύχει άπό τον άντρα της άδικημένη
"Αλλα, π'ό άγριοφάνισα ψυχή δέν είναι!
ΧΟΡΟΣ:
Θά καν' όπως μου λέε, γιατί θά τιμωρήσης
Δίκαια τον άντρα, Μήδεια· κι άδικημένη
Δέν το θαυμάζουμαι αν θρηνηί... Νά ο βασιλεύς μας
"Ο Κρόντας νέων συμφορών κωντατοφόρος!

ΣΚΗΝΗ ΕΣΤΗ

ΚΡΕΟΝΤΑΣ:

Την άγριωπή και με τον άντρα πεισιωμένη,
Τη Μήδεια, έσένανε προστάζω άπό τής χώρας
Της δικής μου έτούτης τ'ο σύνορο, ελα, φύγε,
Τά δυο παιδιά σου πικρύνοντας μαζί σου κι ώρα
Μη στέκη: Μόνος μου ήρθα εδω τής προσταγής μου
"Εχτελεστής, κι αν δέ σε διώξω άπό τής χώρας
Τά σύνορα, σ'ό άνάχτορό μου δέν γυρίζω.

ΜΗΔΙΑ:

"Αχ, η δυστυχισμένη έχάθηκ' άπ' τον κόσμο!
Γιατ' οι έχθροί μου κάθε τρόπο να με βλάψουν
Σοφίστηκαν και λυτρωμού δέν έχω έλπίδα!..
Μά, Κρόντα, μι' άμοιρη γιατί' έτσι διώχνεις;

(*Ακολουθεί)

- Τι σου έλεγε εκεί η Μπιμπή;
- Με ρωτούσε τί γράμμα μαλλιών μ' άρέσει.
- Πάντα η' ίδια... Πάντα να εύχαριστήσαι.

Ένα πολύ περίεργο δέντρο φυτρώνει στη Νεβάδα τη
'Αμερικης. Οι ντόπιοι τ'ο λένε «μάγισσα». "Αψηλώνει ως
π'ε 2 μέτρα, κι' ο κορμός του σ'α ριζά είναι ως 15 πούν-
τους διάμετρο. Τ'ο θάμν άυτού τ'ου δέντρου είναι η φωτεινά-
δα του. Είναι τόσο μεγάλη, που με σκοτεινά νυχτιά τ'ο
δέντρο φαίνεται άπό ένα μίλι άλάργα. "Α στέκει κοντά,
μπορείς και διαβάζεις βιβλίο ψνλοτυπωμένο με ψηφιά των
9, καθώς δηλαδή έτούτου τ'ου παραγράφου.

Συχνά λέμε «ζέστα» ή «κρύο», κ' ως τόσο δύσκολο να
ήρσεις τί είναι ζεστό και τί κρύο. Μέσα σ'ε σπίτι, αν η
ζέστα είναι 25 βαθμοί, συχνά άκούε «Ούφ τί ζέστα! "Ανο-
πρόφορο» Νερό όμως με τόση μονάχα ζέστα θάν τ'ο πείς ίσως
κρουαλό και με 32 άκόμα βαθμούς θάν τ'ο πείς μόλις χλια-
ύ. "Ογύφτος, αν τ'ο σιδερό του είναι 450 βαθμούς, δέν τ'ο
μίσει: Ύνάκιμα ζεστό. Πρέπει ν' άνεθεί σ'ε ίσως 1400 βα-
θμούς, και τότε να σου πεί πως ζεστάθηκε καλά.

Ο ΝΟΥΜΑΣ
ΒΓΑΙΝΕΙ ΚΑΘΕ ΚΥΡΙΑΚΗ

Η ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΤΟΥ ΕΙΝΑΙ:

Για την Ελλάδα Δρ. 10.—Για το Έξω-
τερικό Φρ. 10

10 λεπτά τ'ο κάθε φύλλο λεπτά 10

ΠΟΥΛΗΓΙΑ: Στ'α κίόσκια τής Ηλατείας
Συντάγματος, "Ομονοίας, "Υπουργείου Οι-
κονομικών, Σταθμού Τριχιοδρόμου ("Ο
φθαλματρείν) Σταθμού ύπογειου Σιδηρο-
δρόμου ("Ομόνοια)σ'ό καπνοπωλείο Σαρρή
(Ηλατεία Στουενάρα, "Εξάρχεια) και σ'ό
βιβλιοπωλείο «"Εστία» Γ. Κολάρου.

"Η συνδρομή του πληρώνεται μπροστά
κ' είναι για ένα χρόνο πάντοτε.

ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ

Κ Α Ι

ΠΡΑΓΜΑΤΑ

Ο ΓΑΛΑΝΟΣ

σκότωσε τ'ο δάσκαλο και πλήγωσε βαριά την
ίδια του τ'η γυναίκα να να σώση τ'ην τιμή του.
Λαβράκι λαχταριστό για τις εφημερίδες και
θέμα περίφημο για οικογενειακές κουβεντού-
λες, και με τ'α πρωτοβρόχια μάλιστα.

Οι εφημερίδες λοιπόν τ'ο παραδώσανε τ'ο
λαβράκι άυτό στους ρεπόρτερ και στους χρο-
νογράφους τους και μι'ά δλόκληρη βδομάδα
τώρα μ'ας πήρανε ταυτιά μας οι π'ρωτοι με
τις περιγραφές τους και μ'ας αναγουλιάσανε
οι δεύτεροι με τις ξεθυμασμένες φιλοσοφίες
τους για τ'ο έγκλημα τ'ου Γαλανού. Γιατί — και
να μ'ας συμπαθάτε — κατά τ'ην ταπεινή μας
γνώμη ο γκαρδιακός φίλος και σύντροφος τ'ου
άξιοτίμου κ. Παρίση είναι ένας κοινότατος
έγκληματίας που σκότωσε μόνο και μόνο για
να σκοτώση κι όχι για να σώση τ'ην τιμή
του, η όποια καθόλου δέν κιντύνευε.

Μην άγριεύετε τ'ου κάκου και η κοινωνία
σ' αυτή τ'ην περίσταση πολύ φρόνιμα έκρινε.
Σου λέει, βλέπεις, η καμμένη η κοινωνία:
Βρήκες τ'η γυναίκα σου μ' άλλον; Δέν είναι
καμιά άνάγκη να γίνης φονιάς. Σου δίνω τ'ο
δικαίωμα να στείλης τ'η γυναίκα σου σ'τη
μάννα της, να σφίξης τ'ο χέρι τ'ου έρωμένου
της, που έγινε άφορη να γνωρίσης με ποι'α
παδιοδρώμα είχες να κάνης, και τότε ελα να
σ'ε σφίξω σ'την άγκαλιά μου και να σ'ε π'ω τί-
μιο. Θέλεις παλι να σκοτώσης, γιατί μονάχα
έτσι νοιώθεις πως ξεπλένεται η άτιμία; Σκό-
τωσε, μα πρόσεξε. Για να μείνης τίμιος κ' ύ-
στερ' άπό τ'ο έγκλημα, πρέπει να είσαι τίμιος
και πριν άπ' αυτό. Με άλλα λόγια πρέπει να
τ'ο ξέρω καλά εγώ η κοινωνία πως ήσουν τύ-
πος και ύπογραμμός συζύγου και πως η γυ-
ναίκα σου δέν είχε ούτε τ'ον παραμικρό λόγο
να ξεχάση πως είναι γυναίκα σου. Για να
χάσης, άδερφέ, τ'ην τιμή σου, πρέπει π'ρωτα
κι άρχης, ναχης τιμή. "Ο σκουπιδιάρης δέ
μπορεί ποτέ να π'η πως τ'ου κλέψανε τ'ο φράκο
του.

Να πως σκέφτηκε η κοινωνία μας σ'την ύ-
πόθεση τ'ου Γαλανού και να πως πρέπει να
σκεφτούνε κ' οι ένορκοι μεθαύριο που θά τότε

δικάσουνε. Χωρίς να λογαριάσουν ως «έπιδα-
ρυντικό» τ'α δράματά του που άρχισαν να μ'ας
τ'α σερβίρουν τώρα οι «"Αθηνες» για ναυξή-
σουν τ'ην κυκλοφορία τους και για να μ'ας ά-
ναγουλιάζουνε περισσότερο, χωρίς να λογα-
ριάσουνε λοιπόν καθόλου τ'α δράματά του,
πρέπει να βάλουν τ'α ξερά γεγονότα κάτου
και να κλείσουνε μι'ά και καλή τ'ον κ. Γαλα-
νό σ'τη φυλακή, για να τελειώση κεί μέσα και
τις δοξασμένες μέρες του και τ'ο φιλολογικό
του έργον. "Αλλοίμονο αν κι αυτή τ'ην ύπόθεση
τ'ην κρίνουν οι ένορκοι επιπόλαια. Δω κι όμυρ'ος
ο καθένας, φτάνει να ναι λίγο κακοϋργος, και
θα ξεφορτώνηται μι'ά χαρ'ο τ'η γυναίκα του, β'ά-
ζοντας έναν παλιάνθρωπο πληρόνους τονε να
έργολαβ'η μαζίτης και να βρ'ισκεται ένα β'ρίδου
σκοτεινό σ'την αυλή του μέσα η δέξω άπ' τ'ην
πόρτα του. Μιά κουμπουριά και ζήτω η τιμή,
που έτσι να σ'ε χαρ'ω, δέ μπορεί κανένας να
λέη, παρωδώντας, ο,τι είπε μι'ά άριστοκρατί-
σα σ'τη μεγάλη Γαλλική επανάσταση για τ'ην
"Ελευθερία τ'η στιγμή που ανέβαινε σ'την καρ-
μανιόλα: «"Τιμή, πόσοι σ' έκυεταλλεύουνται
για να κακουργήσουνε!

Η «ΕΣΤΙΑ»

Μι'ά άπ' αυτές τις μέρες βγήκε δίχως ναχ'η ούτε μι'ό
τηλεγράφημα για τ'ον πόλεμο. Τραμερό αυτό! Τ'ην έ-
δικη μέρα, θυμούμαστε, η «"Αστραπή» είχε δυο κολο-
νες τηλεγραφήματα «άπ' εθ'είας» άπό τ'ο Τόκιο κι άπό
τ'ο Π'ετ-Άρθούρ, η «"Εσπερινούλα» άλλες τ'όσες και
οι π'ρωτές τ'ης «π'ρωτης κυκλοφορίας» παραφουσκωμέ-
νη με ψευτίες τ'ην «τελευταία ώρα» τους.

"Η «"Εστία», είπαμε, ούτε λέξη, ενθ' μπορούσε
η ελόγημένη τ'ο περίφημο έθρο των «"Ταίμς» για
τ'η γιγαντομαχία τ'ου Λιάου-Γιάγκ, που τ'ο δημοσίευε,
να τ'ο περάση για ιδιαίτερο τηλεγράφημα. Μονομανία
τ'ου διεθυντ'η της αυτή. Και η μονομανία τ'ου Κύ-
ρου να βγάξη πάντα τ'ην εφημερίδα του μ' α λ η θ ι-
ν ά τηλεγραφήματα, είναι που δέν αφήνει τ'ην «"Ε-
στία» όχι μονάχα να περάση, μα ούτε να κοντοζυγώ-
ση τ'ην κυκλοφορία τ'ης "Εθνικής «"Εσπερινής».

Τ'ο ξέρουμε καλά αυτό που λέμε και να μ'ας πι-
στέψετε. Σ'την έποχή τ'ου πολέμου τ'ου Τράνσβαλ έρ-
γαζόμαστε σ'την «"Εστία» και τ'α τηλεγραφήματα που
έστελνε ο κ. Πασχάλης, ε' ευσυνειδητότατος Easterson,
άπό τ'η Λόντρα χιλνούσαν κόσμο. Σ'το Χρηματιστήριο
μάλιστα σαν τ'ο μάννα οι "Εβραίοι τ'α περίμεναν. "Ερ-
χόντουσαν όμως και μέρες που ο Easterson δέν είχε να
τηλεγραφήση τίποτε σπουδαίο η «"Εστία» θάβγαινε
δίχως τηλεγράφημα. Που να πειστή ο Κύρος να «κα-
τασκευάση» κι αυτός κανένα εδω! Τ'ον παρακολούσαμε,
τ'ου δείχναμε τ'ον κίντυνο που τρέχαμε να χάσουμε άνα-
γνώστες, μα τίποτε. Προτιμούσε ο άθεόφοβος να τ'ηνε
βγ'αλη άσπρη τ'ην εφημερίδα του, παρά να τυπώση
μι'ά ψευτιά μέσα.

Αυτό θά π'ητε πρέπει να κάνη κάθε τίμιος κ' ευ-
συνειδητος δημοσιογράφος. Συμφωνότατοι. Μα η ευσυ-
νειδησία είναι άργεντινή δεκάρα σήμερα και για να πο-
χτήσης τ'ην π'ρωτη κυκλοφορία πρέπει νασαι άσυνειδη-
τος, και πολύ μάλιστα.

Μι'ά φορέ, τ'ο περασμένο χυλόπωρο, β'ρήκε κι ο
"Νουμάς» τ'ην ευκαιρία να ποχτήση τ'ην π'ρωτη κυκλο-
φορία, μα τ'ην ευκαιρία αυτή τ'ηνε πέταξε σ'τα σκου-
πίδια. Συλλογίστηνε, που λέτε, να γελάση τ'ους άνα-
γνώστες του με πλούσια φανταστικά δώρα, μα
επειδ'ή έτυχε κείνες τις μέρες να τ'ου ζητήση ο κ.
Γιάνναρος τ'ο μέσο για να νεκραναστήση τ'ην «"Εσπε-
ρινή», τ'ου χάρισε τ'η γνώμη του κ' έγραψε μάλιστα
κι ο ίδιος, με τ'ο χέρι του, τ'η ρεκλάμα σ'την «"Εσπε-
ρινή», γιατί τ'ην έποχή εκείνη ο κ. Γιάνναρος δέν είχε